

MAAHANMUUTTOTYÖN UUTISKIRJE



Tässä uutiskirjeessä

Ruotsin Punaisen Ristin nuorisotoiminta vieraili Suomessa	s. 2
Pohjoismaisen yhteisölähtöisen kotoutumisen mallia valmistellaan	s. 3
Pakolaisteltassa voi aistia pakolaisleirin tunnelmia	s. 4
Ajankohtaista	s. 5
Liikkeen uusi maahanmuuttostrategia on hyväksytty	s. 7
Webinaareja, etätapaamisia ja koulutuksia	s. 9
Hyvää joulua!	s. 10



Ellen Pettigrew (vas.) ja Emelie Rohdén
Kuva: Veera Väisänen / Suomen Punainen Risti



Ruotsin Punaisen Ristin nuorisotoiminta vieraili Suomessa: Yhteistyöllä uusia näkökulmia

Pohjoismainen yhteistyö EU4Health -projektissa keskittyy nuorten vapaaehtoisten innostamiseen mukaan toimintaan sekä maasta paenneiden tarpeiden huomioimiseen.

Ruotsin Punaisen Ristin nuorisotoiminnan edustajat Ellen Pettigrew ja Emelie Rohdén vierailivat Suomen Punaisessa Ristin keskustuimistossa marraskuussa osana EU4Health -projektia. Suomen Punaisessa Ristissä EU4Health -projekti tunnetaan nimellä Turvallinen mieli -hanke. Projektin tavoitteena on vahvistaa Ukrainasta paenneiden mielen hyvinvointia ja voimavaroja. Projektissa toimintaa ylläpidetään vapaaehtoisten avulla. Nuoret vapaaehtoisjohtajat järjestävät maasta paenneille erilaisia aktiviteetteja, kuten liikuntatapahtumia tai kulttuurivaihtoa. Aktiviteeteillä tuodaan yhteisöllisyyden tunnetta maahanmuuttajien arkeen ja autetaan rakentamaan uusia rutiineja.

Nuoret vapaaehtoiset ja maasta paenneet oppivat toinen toisiltaan

Ruotsissa EU4Health -projektin toiminnassa mukana ovat juuri nuoret vapaaehtoiset.

”Nuoret vetävät vapaaehtoisryhmiä ja suunnittelevat sekä toteuttavat toimintaa itse. Me tarjoamme ryhmille ja nuorille resurssit ja tuen,” projektipäällikkö Ellen Pettigrew kuvailee Ruotsin toimintamallia.

Vapaaehtoistoiminta on monella tapaa merkityksellistä nuorille. Toiminta tarjoaa heille mahdollisuuden kehittää uusia taitoja, luoda verkostoja ja ymmärtää syvemmin maahanmuuton ja pakolaisuuden ilmiöitä. Samalla he oppivat, miten vahvistaa ihmisten voimavaroja ja tukea heidän sopeutumistaan uuteen maahan.

Rohdênin mukaan nuorten vapaaehtoisten sekä tukea tarvitsevien osallistaminen edellyttää sitä, että heitä kuunnellaan ja rakenteita mukautetaan heidän tarpeisiinsa.

”Viestinnässä ja ihmisten kannustamisessa täytyy olla rohkea. Toimintaa ei voi rakentaa pelkästään olemassa olevien rakenteiden varaan, jos ne eivät vastaa kohderyhmän tarpeisiin”, Rohdên painottaa.

Yhteistyö vahvistaa projektin toimintaa

Vierailun aikana Ruotsin edustajat saivat inspiraatiota Suomen Punaisen Ristin kehittämästä matalan kynnyksen psykososiaalisesta tuesta ja sen koulutusmateriaaleista. Suomalaiset taas saivat vinkkejä nuorten tavoittamiseen ja osallistamiseen projektin vapaaehtoistoiminnassa.

Pohjoismaisella yhteistyöllä on suuri merkitys. Yhteistyöllä ei ainoastaan jaeta hyviä käytäntöjä vaan myös vahvistetaan yhteisöllisyyttä.

”Kansainväliset vierailut yksiköiden välillä avaavat uusia näkökulmia ja auttavat ymmärtämään, miten voimme tukea toistemme toimintaa ja heitä, jotka tarvitsevat apua,” Pettigrew toteaa.

Yhteistyön avulla voidaan kehittää parempia toimintatapoja ja rakentaa tukiverkostoja, joissa jokainen löytää paikkansa – joko auttajana tai tuen saajana.

Teksti: Veera Väisänen

Kotimaa

Pohjoismainen yhteisölähtöisen kotoutumisen mallia valmistellaan

Maaliskuussa 2024 järjestettiin pohjoismainen webinaari *Meet a local. A Nordic model of community sponsorship for refugees*. Seminaarin järjestivät YK:n pakolaisjärjestö UNHCR ja Pohjoismaiden ministerineuvosto. Webinaarissa puheenvuoron käyttivät Suomen, Ruotsin, Tanskan ja Islannin edustajat.

Webinaarin jälkeisessä työpajassa päätettiin perustaa verkosto, jossa edistetään yhteisölähtöisen kotoutumisen konseptin luomista pohjoismaisessa toimintaympäristössä. Yhteisölähtöisessä kotoutumisessa on kyse siitä, että kotoutujan asettumista uudelle seudulle helpotetaan tukemalla häntä tutustumaan paikallisiin ihmisiin ja yhteisöihin. Yhteisökummien avulla kotoutuja tutustuu uuden paikkakunnan elämään. Tavoitteena on kehittää toimintaa, jossa huomioidaan maahanmuuttaneiden ilmaisemat tarpeet ja toiveet sekä heidän tilanteensa.

Verkoston ensimmäinen luonnos yhteisöllisen kotoutumisen ohjelmasta valmistuu loppuvuodesta 2024, minkä jälkeen siitä päästään keskustelemaan kansallisesti sekä yhteispohjoismaisella porukalla.

Lisätietoja: Johanna Matikainen

Pakolaisteltassa voi aistia pakolaisleirin tunnelmia

Pakolaisteltta on konsepti, joka pyrkii tarjoamaan kävijälle mahdollisuuden kokea, minkälaiselta elämä pakolaisleirillä voi tuntua. Telttaa voi tilata käyttöön keskustuimistolta.



Pakolaisteltta käytössä maahanmuuttotyön toimialapäivillä Tampereella 2024; Kuva: Maria Pikkarainen

Pakolaisteltassa voi kuvitella, minkälaista olisi, jos itse joutuisi pakenemaan kodistaan. Pakolaisteltta on tuotettu aistien menetelmällä eli se tarjoaa kävijälle mahdollisuuden nähdä, kuulla, koskettaa ja haistaa pakolaisleirin tunnelmia. Teltassa voi esimerkiksi olla ahdasta, siellä voi roikkua pyykkejä kuivumassa tai siellä voi haista useita päiviä vanha ruoka. Teltassa käyminen tuottaa osallistujille pienen samastumiskokemuksen pakolaisten arkeen.

Pakolaistelttakonsepti tuotettiin alun perin kymmenen vuotta sitten, ja telttayksiköt ovat kiertäneet eri paikkakunnilla satoja kertoja. Teltta on ollut pystytettynä esimerkiksi kouluissa, valtuustosaleissa, kauppakeskuksissa ja kirjastoissa. Teltan yhteydessä on järjestetty myös muuta aiheeseen liittyvää ohjelmaa. Moni teltan kävijä on kehunut kokemusta opettavaiseksi.

Telttapaketti sisältää teltan eli kolme telttaseinämiä ja katon sekä kaksi peltiarkkia, joihin on koottu teltan seinämät, kankaita sekä rekvisiittaa teltan sisustamiseen.

Lisätietoja teltasta ja tilaukset: Johanna Matikainen tai Maria Pikkarainen

Katso esittelyvideo pakolaisteltasta [suomeksi](#) ja [ruotsiksi](#).

Teksti: Laura Luoto ja Johanna Matikainen

Ajankohtaista

Valtakunnallinen Integration 2024 -tapahtuma kokosi maahanmuuton parissa toimivat Turkuun



Varsinais-Suomen piirin Aurora Nisso ja Nina Suorsa Oikeusministeriöstä keskustelivat Punaisen Ristin esittelypisteen edustalla. Kuva: Pauliina Pensikkala



Kotoutumisen ja pakolaisten vastaanoton aiheet puhututtivat tapahtumassa, jossa myös Suomen Punainen Risti oli paikalla esittelemässä toimintaansa. Integration 2024 järjestettiin Turussa 14.–15. marraskuuta.

Iloisia kollegoiden jälleennäkemisiä, monipuolisia luentoja, koskettavia kertomuksia sekä tuhannen ihmisen muodostama äänimaisema Turun Logomolla – siinäpä ainekset Integration 2024 -tapahtumalle.

Punaisen Ristin messupisteellä vieraili satoja kävijöitä, joiden kanssa vaihdettiin kuulumisia ja keskusteltiin monipuolisesti kotoutumisen eri näkökulmista, vapaaehtoistoiminnasta, paperittomista ja yhteisölähtöisen kotoutumisen pilotista. Punaisen Ristin Varsinais-Suomen piiri vastasi messupisteen toteutuksesta.

Yhteisölähtöisen kotoutumisen pilotti toteutti Koto24-työpajan, joka tarjosi näkökulmia kotoutumiseen eri puolilta Suomea. Keskustelijat pääsivät vaihtamaan ajatuksia esimerkiksi siitä, miten voimme yhdessä tuottaa yhä vaikuttavampaa kotoutumisen tukea viranomaisten ja järjestöjen kesken. Keskustelijat pääsivät myös pohtimaan, miten yhteisöt voivat kehittää yhteistyötään kotoutumisen tukemisessa ja miten kotoutujat voivat parhaiten nousta aktiivisiksi toimijoiksi ja vaikuttajiksi. Osallistujat saivat inspiraatiota yhteisölähtöisen kotoutumisen mahdollisuuksista. Yhteisölähtöisen kotoutumisen pilotti on EU:n osarahoittama.

Näistä yhteisölähtöisen kotoutumisen konsepteista keskusteltiin

1. Yhteisöllisen toiminnan prosessi: Case Kajaani

Kajaanissa tuotetulla mallilla hahmotellaan, millainen prosessi yhteisölähtöisen toiminnan eteneminen on siellä ollut.

2. Yhteisöllisen toiminnan huoneentaulu

Sanoitus yhteisöllisestä toiminnasta: mm. miten eri toimijoita innostetaan toimimaan yhdessä, ja kuinka tärkeää on varmistaa, että toiminnan lähtökohtana ovat kotoutujien tarpeet.

3. Yhteisöllinen toiminta ja kotoutumistarjotin

Yksi mahdollisuus koota paikkakunnan kotoutumisen tuen toimijat eli järjestöt ja viranomaiset yhteen jakamaan kokemuksiaan ja odotuksiaan toiminnalle.

4. Yhteisöllinen toiminta, osallistujien kuuleminen ja Mitä kuuluu -konsepti

Mitä kuuluu -konseptin avulla voidaan pysähtyä aidosti kuulemaan kotoutujien ajatuksia kotoutumisesta sekä heidän huoliaan ja toiveitaan. Kotoutujat valitsevat itse, mistä haluavat keskustella. Keskusteluja hyödynnetään toiminnan suunnittelussa.

5. Yhteisöllisen toiminnan periaatteet, yhteisönrakentaja-menetelmä

Periaatteet pohjautuvat osallistujien yhdenvertaisuuteen ja keskinäiseen oppimiseen. Jokainen on usean yhteisön jäsen. Omia yhteisöjä muistelemalla ja niistä kertomalla saa käsityksen toisten ihmisten kokemusmaailmasta. Prosessin avulla tullaan toisille ja omalle paikkakunnalle tutuksi.

“Tapahtuman järjestämiselle on suuri tilaus”

Suomen Punaisen Ristin maahanmuuttotyön päällikkö Maria Pikkarainen on mukana Integration -tapahtuman ohjausryhmässä ja pitää tämän vuoden tapahtumaa oikein onnistuneena.

”Tapahtuman järjestämiselle on suuri tilaus: se yhdistää toimijat viranomaispuolelta ja järjestöpuolelta. Nyt uusina toimijoina ja osallistujina olivat hyvinvointialueiden työntekijät. Tapahtuman ilmoittautuminen tuli täyteen nopeasti, mikä osoittaa, että kiinnostuneita kotoutumisesta on ja teema on monen työpöydällä ja asioista halutaan puhua yhteisesti yli organisaatorajojen”, Pikkarainen sanoo.

Seuraavan kerran Integration -tapahtuma järjestetään vuonna 2026 Vantaalla.

Teksti: Laura Luoto ja Johanna Matikainen

Punaisen Ristin maahanmuuton toimialan työntekijät kokoontuivat Tampereella

Suomen Punaisen Ristin maahanmuuttotyötä tekevät työntekijät kokoontuivat yhteen Tampereella 28.-29.11.2024. Mukana oli työntekijöiltä eri puolilta järjestöä eli keskustoimistosta, piireistä, osastoista, Nuorten turvataloilta ja vastaanottokeskuksista. Tapaamiseen osallistui lähes 40 kollegaa ympäri Suomea. Mukana oli monta uutta työtoveria ja päivien aikana useat nimet saivat kasvot, kun ihmiset pääsivät tutustumaan toisiinsa kasvotusten etätapaamisten sijaan.

Päivien ohjelma rakentui keskustelun ja vuorovaikutuksen ympärille. Keskustelimme maahanmuuttotyön ajankohtaisista asioista ja ilmiöistä sekä pohdimme, miten Punainen Risti tavoittaisi kaikkein eniten apua tarvitsevat. Tutustuimme Punaisen Ristin liikkeen muuttoliikestrategiaan ja kuulin onnistuneesta avun ketjusta perheenyhdistämistarinan kautta. Perheenyhdistämisestä meille kertoi Turkin Punaisen Ristin työntekijä, ja saimme kuulla myös haastattelun perheenyhdistämisen kautta Suomeen tulleelta nuorelta. Päivien aikana oli myös mahdollisuus tutustua pakolaisteltaan, joka oli pystytetty tapaamispaikkaan.

Saatujen palautteiden mukaan osallistujat tykkäsivät erityisesti mahdollisuudesta tutustua kollegoihin, yhteisistä keskusteluista sekä tiedon ja ideoiden jakamisesta. Tapaamisen ilmapiiriä kehitettiin lämpimäksi ja avoimeksi.

Teksti: Maria Pikkarainen ja Laura Luoto

Liikkeen uusi maahanmuuttostrategia 2024–2030 on hyväksytty

Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeelle on hyväksytty koko liikkeen maahanmuuttostrategia vuosille 2024–2030. Strategia keskittyy kolmeen pääalueeseen: välttämättömien palveluiden tarjoamiseen, maahanmuuttajien resilienssin ja osallisuuden vahvistamiseen sekä heidän oikeuksiensa ja turvallisuutensa suojelemiseen. Tavoitteena on varmistaa, että kaikki maahanmuuttajat saavat tarvitsemansa avun sekä voivat elää arvokkaasti ja turvallisesti.

Tämä on ensimmäinen strategia, joka kokoaa yhteen kaikki Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen kansainväliset organisaatiot ja kansalliset yhdistykset yhteisen vision ja tavoitteiden alle. Yhä useampi ihminen jättää kotinsa ja kotimaansa etsiessään turvaa tai parempia elinmahdollisuuksia. Monet siirtolaiset altistuvat riskeille ja vahingoille erilaisissa olosuhteissa – mukaan lukien maa- ja merireiteillä, rajoilla, kauttakulku- ja kohdemaissa, leireillä, säilöönnotossa ja joissain tapauksissa palatessaan. Strategia pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin ja vahvistamaan siirtolaisten turvallisuutta ja ihmisarvoa.

Strategian toteuttamisessa korostetaan Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun periaatteiden noudattamista, kuten puolueettomuutta, riippumattomuutta ja inhimillisyyttä. Näiden periaatteiden avulla varmistetaan, että apu tavoittaa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat maahanmuuttajat ja että heidän oikeuksiaan ja turvallisuuttaan suojellaan.



***Yksi maahanmuuttostrategian tavoitteista on tukea maahanmuuttajia osallistumaan yhteisöihin ja yhteiskuntiin, joissa he voivat elää ja vaikuttaa.
Kuva: Perjantai-kahvila, Pori, 2021. Pauliina Vilpakka /Punainen Risti***

Strategian tavoitteet

- Välttämättömät palvelut: Kaikilla maahanmuuttajilla on turvallinen, arvokas ja tehokas pääsy välttämättömiin palveluihin, kuten ruokaan, veteen, terveydenhuoltoon ja henkiseen tukeen.
- Resilienssi ja osallisuus: Maahanmuuttajia tuetaan vahvistamaan resilienssiään ja osallistumaan yhteisöihin ja yhteiskuntiin, joissa he voivat elää ja vaikuttaa.
- Suojelu: Kaikkien maahanmuuttajien oikeudet turvataan, heidän turvallisuuttaan ja ihmisarvoaan suojellaan, ja heitä tuetaan vähentämään altistumistaan riskeille.

Strategian mahdollistajat

- Vastuu ja osallistuminen: Maahanmuuttajien osallistuminen on keskeistä strategian onnistumiselle. Heidän näkemyksensä ja kokemuksensa ohjaavat toimintaa.
- Paikallisuus ja kapasiteetin vahvistaminen: Kansallisten yhdistysten johtajuuden ja kapasiteetin vahvistaminen on olennaista strategian toteuttamisessa.
- Humanitaarinen diplomatia: Vaikuttamistyö valtioiden ja muiden sidosryhmien kanssa on tärkeää, jotta maahanmuuttajat saavat tarvitsemansa avun.
- Koordinointi ja yhteistyö: Liikkeen sisäinen ja ulkoinen yhteistyö vahvistaa toiminnan vaikuttavuutta.
- Tietosuoja ja digitaaliteknologian käyttö: Digitaalisten työkalujen ja tietosuojan asianmukainen käyttö on tärkeää luottamuksen säilyttämiseksi.

Strategian voi kokonaisuudessaan lukea [täältä](#).

Teksti on tekoälyn tuottama ja ihmisen tarkistama

Webinaareja, etätapaamisia ja koulutuksia

Kotoutumisen tuen arviointitapaaminen vapaaehtoisille 22.1.2025

Haluamme kuulla vapaaehtoisilta kokemuksia ja havaintoja kotoutumisen tuen vaikutuksista. Kutsumme vastuutehtävissä ja aktiivisesti mukana osaston kotoutumista tukevassa vapaaehtoistoiminnassa toimivat vapaaehtoiset kotoutumisen tuen arviointitapaamiseen keskiviikkona 22.1.2025. Käytämme tietoa toimintamme kehittämiseen, jotta voimme tarjota tukea vastaamaan yhä paremmin kotoutujien tarpeita. Kotoutumista tukevaa toimintaa ovat mm. kielikerhot, läksyhelpit, arjen apu, kansainväliset kohtaamispaikat, ystävöityminen ja toiminta vastaanottokeskuksissa. Arviointitapaamisen lisätietoja ja ilmoittautuminen [Omassa](#).

Kohti moninaisempaa Punaista Ristiä – järjestöpäivät tammikuussa!

Tervetuloa rakentamaan yhdessä Punaista Ristiä, joka on entistä avoimempi ja moninaisempi niin avun saajille kuin auttajille! Tammikuun järjestöpäivillä pysähdymme tarkastelemaan järjestöämme ydintoimintoja moninaisuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmista – oivaltamaan, oppimaan ja jakamaan hyviä käytäntöjä, työtapoja ja välineitä moninaisuuden edistämiseksi päivittäisessä toiminnassamme.

Järjestöpäivät pidetään etäyhteyksin 28–29 tammikuuta 2025.

Maahanmuuttotyön koulutukset löytyvät nyt Vuolearningista

Punainen Risti on ottanut käyttöön uuden Vuolearning -verkko-oppimisympäristön. Maahanmuuttotyön kannalta kiinnostavat koulutukset eli Kotoutumisen tukena ja Moninaisuus vapaaehtoistoiminnassa löytyvät jo Vuolearningistä. Kursseille ohjataan edelleen Oma-ilmoitusten kautta ja esimerkiksi Kotoutumisen tukena –koulutuksen ilmoituksen löydät: [Oma Punainen Risti](#).

Koulutuksia paperittomuudesta vuonna 2025

Vuoden 2025 aikana järjestetään viisi verkkokoulutusta paperittomuudesta Suomessa. Koulutukset tarjoavat arvokasta tietoa ja valmiuksia vapaaehtoistehtäviin sekä syventävät ymmärrystä tärkeästä aiheesta. Paperittomuus koskettaa ihmisiä, jotka oleskelevat Suomessa ilman oleskelulupaa, ja he ovat usein erityisen haavoittuvassa asemassa. Paperittomuus voi johtua esimerkiksi kielteisestä turvapaikkapäätöksestä, oleskeluluvan päättymisestä tai ihmiskaupan uhriksi joutumisesta.

Suomen Punaisen Ristin tehtävänä on auttaa paperittomia ja tarjota heille tukea. Keskitetty neuvontanumero palvelee arkisin paperittomia ja heidän kanssaan työskenteleviä, mutta auttamistilanteissa tarvitaan usein myös kasvokkaista kohtaamista ja avustamista. Näihin tehtäviin koulutamme sitoutuneita vapaaehtoisia ympäri Suomen.

Ensimmäinen koulutus järjestetään 21.1.2025 klo 17.30–20.00.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen: <https://oma.punainenristi.fi/event/32828>

Seuraavat koulutukset:

vko 20.3. klo 17.30–20.00

vko 13.5. klo 17.30–20.00 (englanniksi)

vko 18.9. klo 17.30–20.00

vko 18.11. klo 17.30–20.00

Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

Toivotamme kaikille maahanmuuttotyön uutiskirjeen lukijoille hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta musiikillisen loppukevennyksen muodossa! 20 vuotta sitten julkaistiin Monikulttuurisen jätkän humppa osana Tampereen rasisminvastaisen viikon ohjelmaa. CD:n tuottivat Punaisen Ristin Tampere-Harjun osasto ja Suomen Kammariorkesteri. Sen ensiesitys oli Muusikot rasismia vastaan! -tapahtumassa Tullikamarin klubilla 21.3.2004. Suomen Punaisen Ristin suomen kielen kurssilaiset tekivät käännökset omille kielilleen ja lähtivät sen jälkeen tilausbussilla Pirkkalaan Be Pop Studiolle äänittämään. Käännökset on tehty 13 kielelle.

Kuuntele Monikulttuurisen jätkän humppa [tästä](#).



Kotoutumisen tuen vapaaehtoisten ja osallistujien yhteinen pikkujoulu Kajaanissa 25.11.2022. Kuva: Timo Heikkala/Punainen Risti

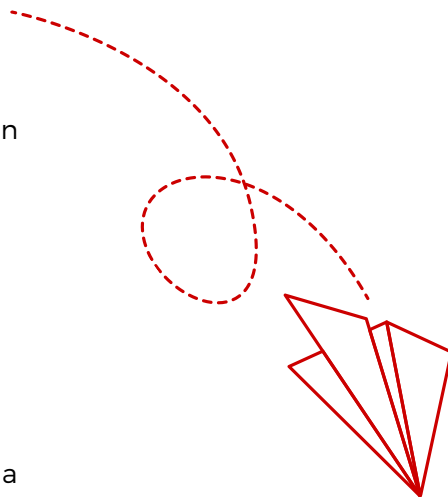
Uutiskirjeestä

Maahanmuuttotyön uutiskirje julkaistaan noin neljä kertaa vuodessa. Lokakuun 2024 uutiskirje on vuoden kolmas.

Aiemmin ilmestyneitä uutiskirjeitä voit lukea

RedNetistä.

Uutiskirjeen jakelu: SPR hallitus, SPR valtuusto, SPR johto, SPR keskustoimiston henkilöstö, SPR piirien henkilöstö (mukaan lukien vastaanottokeskukset ja perheryhmäkodit), Nuorten turvatalot, Kontti-johto ja vapaaehtoiset (RedNet).



Uutiskirjeen toimitus

Tämän uutiskirjeen sisältöjen takana ovat: Veera Väisänen, Maria Pikkarainen, Johanna Matikainen, Aleksi Seilonen, Sanna Saarto ja Laura Luoto.

Palaute, juttuideat ja muut mietteet

Laura Luoto, viestinnän asiantuntija (maahanmuuttotyö)
laura.luoto@punainenristi.fi